

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ“,
БЕОГРАД**

**Број: 400-1786/2024-04/3
Београд, 27. децембар 2024. године**

Садржај:

1. Увод	4
1.1. Циљ и метод провере.....	4
1.2. Субјект ревизије.....	5
2. Провера веродостојности навода у одазивном извештају	6
2.1. Финансијско управљање и контрола.....	6
2.1.1.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	7
2.1.1.3 Провера веродостојности мере исправљања	7
2.2. Припрема и доношење програма пословања	7
2.2.1 Рокови за достављање програма пословања	7
2.2.1.1 Опис неправилности.....	7
2.2.1.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	7
2.2.1.3 Провера веродостојности мере исправљања	8
2.3 Биланс стања	8
2.3.1 Залихе	8
2.3.1.1 Опис неправилности.....	8
2.3.1.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	9
2.3.1.3 Провера веродостојности мере исправљања	11
2.3.1.4 Опис неправилности.....	11
2.3.1.5 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	11
2.3.1.6 Провера веродостојности мере исправљања	12
2.3.2 Остала краткорочна потраживања	12
2.3.2.1 Опис неправилности.....	12
2.3.2.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	12
2.3.2.3 Провера веродостојности мере исправљања	13
2.3.3.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	13
2.3.3.3 Провера веродостојности мере исправљања	14
2.3.4.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	14
2.3.4.3 Провера веродостојности мере исправљања	15
2.3.5.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	15
2.3.5.3 Провера веродостојности мере исправљања	16
2.3.6.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја	17
2.3.6.3 Провера веродостојности мере исправљања	18
3. Мишљење	18

РЕЗИМЕ

Државна ревизорска институција је извршила проверу веродостојности Одазивног извештаја који је субјект ревизије, Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“, Београд, било дужно да достави на основу захтева из Извештаја о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Погребне услуге“, Београд за 2022. годину број 400-818/2023-04/27 од 27. децембра 2023. године, у целини.

Циљ ревизије је био добити довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности Одазивног извештаја. Државна ревизорска институција је изрекла мишљење да је Одазивни извештај, који је доставио субјект ревизије веродостојан.

1. УВОД

Извршили смо проверу веродостојности Извештаја о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: Одазивни извештај) број: 5034/5 од 25. марта 2024. године, који се односи на Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Погребне услуге“, Београд за 2022. годину, у целини, у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹ и Пословником Државне ревизорске институције².

1.1. ЦИЉ И МЕТОД ПРОВЕРЕ

Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је донела Извештаја о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Погребне услуге“, Београд за 2022. годину, у којем је од субјекта ревизије Јавног комуналног предузећа „Погребне услуге“, Београд захтевала, да у року од 90 дана поднесе Извештај о отклањању откривених неправилности.

Субјект ревизије је у остављеном року доставио Одазивни извештај. У Одазивном извештају су исказане мере исправљања за све утврђене неправилности, међутим Институција је при оцени веродостојности утврдила да субјект ревизије, Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“, Београд мере исправљања није у целости ни адекватно документовао тако да је за неке наводе изражена сумња да нису истинити.

Правни основ за ову проверу је садржан у члану 40 став 4 Закона о Државној ревизорској институцији којим је Институција овлашћена да проверава веродостојност Одазивног извештаја поредећи га са резултатима ревизије. Детаљније поступак провере веродостојности Одазивног извештаја уређен је чланом 36 Пословника Државне ревизорске институције.

Циљ ове провере је прибављање одговарајућих и довољних доказа за изрицање мишљења о веродостојности Одазивног извештаја. Оценом истинитости навода о мерама исправљања субјекта ревизије добили смо довољне и задовољавајуће доказе о пословању субјекта ревизије, на основу којих можемо у послеревизионом поступку да изрекнемо мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Овом провером обухваћен је период пословања субјекта ревизије од 27. децембра 2023. године до 26. марта 2024. године, односно од дана уручења Извештаја о ревизији до последњег дана рока за подношење одазивног извештаја. Приказали смо и предузете мере и активности од последњег дана рока за подношење Одазивног извештаја до израде овог извештаја.

За проверу веродостојности Одазивног извештаја смо размотрили добијену документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања које су биле наведене у Захтеву Институције за достављање одазивног извештаја.

У овом извештају:

- представљамо резиме налаза садржаних у Извештају о ревизији за које је било потребно предузети мере исправљања;

¹ „Службени гласник РС“, број 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18-др.закон.

² „Службени гласник РС“, број 9/09.

- резимирамо мере исправљања за отклањање утврђених неправилности за које је Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“, Београд навело у свом Одазивном извештају да их је предузело;
- дајемо закључке о истинитости навода из Одазивног извештаја;
- дајемо мишљење о веродостојности Одазивног извештаја.

1.2. СУБЈЕКТ РЕВИЗИЈЕ

На основу Закона о комуналним делатностима³ као и Статута града Београда⁴, Скупштина града Београда, донела је Решење број 3-566/89-XXVII-01, од 21. децембра 1989. године о организовању комуналне радне организације „Погребне услуге“.

Комунална радна организација „Погребне услуге“ организује се као Јавно комунално Предузеће које обавља делатност од општег интереса.

Чланом 3 наведеног Решења дефинисано је да је делатност ЈКП „Погребне услуге“:

- погребна служба и уређење и одржавање гробаља;
- трговина на мало погребном опремом, цвећем и венцима;
- израда и продаја свећа и фитиља;
- каменорезачки радови и услуге и
- графичка делатност.

Поред наведеног, чланом 4 и 5 истог Решења, утврђено је да Предузеће може обављати и друге делатности које су у функцији и врше се уз основне делатности ради потпунијег искоришћења капацитета и материјала за сопствене потребе и то: уређење земљишта за изградњу гробаља и дислокацију постојећих, радове на санацији објеката, изградња гробница, као и делатности ван сопствених потреба и друге делатности које су утврђене Статутом Предузећа.

Одлука о промени оснивачког акта број 3-350/16-С је донета 8. јуна 2016. године од стране Скупштине града Београда.

Скупштина града Београда је 20. јуна 2023. године донела Одлуку о измени одлуке о промени оснивачког акта Јавног комуналног предузећа „Погребне услуге“ Београд број 3-355/23-С којом се мења висина основног капитала Предузећа.

Одлуком о управљању гробљима, сахрањивању и погребној делатности на територији града Београда⁵, у члану 2 је наведено да су на подручју градских општина Вождовац, Врачар, Звездара, Земун, Нови Београд, Палилула, Раковица, Савски венац, Стари град и Чукарица гробља одређена за сахрањивање: Ново гробље, Централно гробље, Топчидерско гробље, Бањичко гробље, гробље Лешће, гробље Лешће 2, Земунско гробље, Бежанијско гробље (старо и ново), гробље Бежанија 2, гробље Орловача и гробље Збег, гробље у Калуђерици и гробље у Батајници. Чланом 7 став 2 исте Одлуке је предвиђено да комуналну делатност управљање гробљима и

³ „Службени гласник СРС“ број 44/89.

⁴ „Службени лист града Београда“ број 9/86.

⁵ „Службени лист града Београда“, бр. 27/02, 30/03, 11/05...152/20 и 101/21.

сахрањивање на подручју претходно наведених градских општина, обавља комунално предузеће које је Град Београд основао за обављање ове комуналне делатности.

Надзорни одбор Предузећа је усвојио Статут ЈКП „Погребне услуге“ Београд 14. јуна 2016. године на који је Скупштина града Београда дала сагласност 22. јуна 2016. године.

Предузеће је уписано у регистар привредних субјеката Решењем Агенције за привредне регистре БД. 473/2005 од 22. јуна 2005. године.

Седиште Предузећа је у Београду, на адреси ул. Рузвелтова број 50.

Матични број Предузећа је 07049455, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100133006.

Претежна делатност Предузећа је 96.03 – Погребне и сродне делатности.

Просечан број запослених у 2022. години је 527.

Органи Предузећа су надзорни одбор и директор.

2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ

ПРИОРИТЕТ 1- Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана

2.1. Финансијско управљање и контрола

2.1.1 Контролне активности

2.1.1.1 Опис неправилности

Предузеће није донело интерни акт којим би утврдило правила давања у закуп гробница на отвореним и затвореним гробљима, односно уредило начин вођења евиденције о броју, локацији и категорији гробница расположивих за продају, начине и рокове достављања купцима информација о истим, као и продајним ценама гробница (утврђених донетим ценовницима), начину и роковима упућивања обавештења о завршеним радовима и позиву за потписивање записника о примопредаји гробница и начину праћења да ли је извршено издавање рачуна за све гробнице за које су испуњени услови (потписан записник о примопредаји, неодазивање купца на позив за потписивање записника о примопредаји и др.). Наведено није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору којим је одређено да је руководилац корисника јавних средстава одговоран за увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката.

2.1.1.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

У Одазивном извештају број 5034/5 од 25. марта 2024. године је наведено да је Предузеће донело Процедуру за давање гробница у закуп. Наведеним правилником се уређује поступак давања у закуп гробница на отвореним и затвореним гробљима, под управом ЈКП „Погребне услуге“ Београд, начину вођења евиденција о броју, локацији и категорији гробница расположивих за давање у закуп, начини и рокови достављања закупцима информација о истим, као и ценама надземног дела гробнице и ценама закупа гробница, начину и роковима упућивања обавештења о завршеним радовима и позиву за потписивање записника о примопредаји гробница, начину праћења издавања рачуна за гробнице када су се за то стекли услови, као и информације о гарантном року и закључењу уговора за закуп гробнице.

Предузеће је уз Одазивни извештај, као доказ о предузетим мерама исправљања доставило Правилник о давању гробница у закуп на београдским гробљима под управом ЈКП „Погребне услуге“ Београд број 3677/2024 од 14. марта 2024. године.

2.1.1.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на Финансијско управљање и контролу – контролне активности, веродостојни.

ПРИОРИТЕТ 2 - Неправилности које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја, а не дуже од годину дана

2.2. Припрема и доношење програма пословања

2.2.1 Рокови за достављање програма пословања

2.2.1.1 Опис неправилности

Надзорни одбор Предузећа је усвојио Програм пословања за 2022. годину 17. децембра 2021. године што није у складу са чланом 59 став 5 Закона о јавним предузећима⁶ којим је предвиђено да јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.

2.2.1.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

У Одазивном извештају број 5034/5 од 25. марта 2024. године је наведено да Предузеће за израду Програма пословања за 2024. годину није добило писане инструкције Секретаријата за финансије Града Београда. С обзиром да оснивач даје сагласност на Програм пословања, исти мора бити сачињен на начин како налаже у

⁶ „Службени гласник РС“, број 15/16 и 88/19.

смерницама за израду истог. Предузећу су доступне смернице Владе Републике Србије и оно поступа по истим, међутим мора поступати и по смерницама оснивача. Са благовремено добијеним инструкцијама, Предузеће ће у свему поступити у складу са одредбама члана 59 Закона о јавним предузећима.

Предузеће је уз Одазивни извештај доставило Акциони план активности за отклањање грешака, неправилности и погрешних исказивања у коме је навело да ће Програм пословања за 2025. годину доставити оснивачу у складу са одредбама члана 59 став 5 Закона о јавним предузећима. У Акционом плану је наведен рок у коме ће Предузеће предузети мере исправљања и одређено је одговорно лице за њихово предузимање.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

У поступку ревизије Одазивног извештаја је утврђено да је Надзорни одбор Предузећа дана 2. децембра 2024. године (првог радног дана у децембру месецу) усвојио Програм пословања за 2025. годину и да је истог дана Програм пословања достављен оснивачу – Граду Београду – Градској управи, Секретаријату за финансије, Сектору за цене на даљу надлежност.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

– Одлука број 1-64 од 2. децембра 2024. године о усвајању Програма пословања ЈКП „Погребне услуге“ за 2025. годину број 16296/2024 од 29. новембра 2024. године, донета од стране Надзорног одбора;

– Допис достављен Граду Београду – Градској управи, Секретаријату за финансије, Сектору за цене, уз Програм пословања, примљен дана 2. децембра 2024. године и

– Инструкција за припрему годишњег програма пословања за 2025. годину број I-05 бр.: 38-177/2024 од 12. децембра 2024. године достављена Предузећу од стране Града Београда – Градске управе, Секретаријата за финансије, Сектора за цене 12. децембра 2024. године.

2.2.1.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на припрему и доношење програма пословања, веродостојни.

2.3 Биланс стања

2.3.1 Залихе

2.3.1.1 Опис неправилности

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће:

– на залихама основног материјала евидентира материјал који је утрошен за израду надгробних споменика на гробницама које су завршене, а још увек нису продате (уместо на рачуну трошкова материјала) што није у складу са чланом 10 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и

предузетнике⁷ којим је прописано да се на рачуну 101 – Материјал, исказују залихе сировина, основног и помоћног материјала, осталог материјала, горива и мазива. Такође,

попис наведеног материјала који је утрошен за израду надгробних споменика није извршен у складу са чланом 9 став 1 тачка 1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем⁸ јер не садржи ближи опис у смислу навођења облика у ком се заиста налази на дан 31. децембра 2022. године, односно није наведено да ли пописани елементи од гранита и мермера представљају изграђене споменике;

– није поступило у складу са чланом 11 и 12 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике јер није исказало залихе недовршене производње односно готових производа за гробнице, надгробне споменике, розаријуме и колумбаријуме који су завршени, а нису продати и

– није поступило у складу са члановима 66 – 76 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике јер није успоставило књиговодство обрачуна трошкова и учинака.

Имајући у виду наведено, утврђено је да Предузеће не вреднује залихе у складу са захтевима параграфа 9 – 16 МРС 2 – Залихе јер у пословним књигама не исказује залихе недовршене производње и готових производа по цени коштања која обухвата све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове настале у процесу довођења залиха на садашњу локацију и у садашње стање. Није било могуће утврдити ефекте које наведена неправилност има на позиције финансијских извештаја за 2022. годину.

2.3.1.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

Предузеће је уз Одазивни извештај доставило Акциони план активности за отклањање грешака, неправилности и погрешних исказивања у коме је навело да ће се извршити:

- Успостављање рачуноводственог система праћења обрачуна трошкова и учинака;
- Формирање радне документације за праћење обрачуна трошкова и учинака и обезбеђивање њене међусобне повезаности;
- Распоред трошкова (одређивање кључа за алокацију индиректних трошкова);
- Преузимање уз помоћ информационог система залиха из финансијског књиговодства на почетку године као и преузимање трошкова који се могу директно приписати местима и носиоцима трошкова и
- Одређивање цене по којој ће се вршити обрачун трошкова – калкулација.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

Предузеће је закључило Оквирни споразум ЈН 27/2024 број 8278-8/2024 од 15. августа 2024. године са групом од осам понуђача. Предмет Оквирног споразума је

⁷ „Службени гласник РС“ број 89/20.

⁸ „Службени гласник РС“ број 89/20.

утврђивање услова под којим ће се издавати наруџбенице за набавку производа од мермера и гранита и предвиђено је да продавац испоручује добра и врши монтажу на локацији гробалја ЈКП „Погребне услуге“ Београд. Уговорена цена садржи све зависне трошкове које укључују испоруку монтажу и друге пратеће трошкове.

У поступку ревизије Одазивног извештаја је утврђено да је Предузеће вршило набавке производа од мермера и гранита (гробница, споменика) путем наруџбеница, а у складу са поменутиим Оквирним споразумом. Добављачи су вршили испоруку и монтажу производа на одређеним парцелама у оквиру гробалја, а Предузеће је рачуне који су добављачи испоставили евидентирало на терет залиха материјала.

Предузеће је налогом за књижење број РО001 од 31. октобра 2024. године у оквиру класе рачуна 9 – обрачун трошкова и учинака, на рачунима групе 96 – готови производи, евидентирало износ од 152.274 хиљада динара који представља укупну вредност завршених гробница и споменика, по магацинима (централни магацини и гробља). Такође, Предузеће је налогом за књижење РО002 од 31. октобра 2024. године искњижило наведену вредност са рачуна залиха материјала и евидентирало на рачуну трошкова материјала.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

- Аналитички закључни лист на дан 20. децембар 2024. године;
- Налог за књижење број РО001 од 31. октобра 2024. године;
- Налог за књижење број РО002 од 31. октобра 2024. године;
- Картица конта 960001 – готови производи (централни магацин); 960002 – готови производи (Ново гробље); 960003 – готови производи (гробље Бежанија); 960004 – готови производи (гробље Лешће); 96005 – готови производи (гробље Орловача), 960006 – готови производи (Централно гробље);
- Стање залиха на дан 6. децембар 2024. године (централни магацин камена, Ново гробље, Бежанија, Лешће, Орловача, Централно гробље);
- Прегледи гробница у централном магацину, Новом гробљу, гробљу Бежанија, гробљу Лешће, гробљу Орловача и Централном гробљу;
- Наружбеница број 1 од 29. августа 2024. године; Фактура број 8-1-117-2024 од 11. септембра 2024. године издата од стране добављача Drimstone д.о.о. Аранђеловац; Отпремница број 117/2024 од 11. септембра 2024. године; Записник о квалитативном и квантитативном пријему од 11. септембра 2024. године; Налог за књижење UF041-1 од 30. септембра 2024. године;
- Наружбеница број 2 од 30. августа 2024. године; Фактура број 8-1-90-2024 од 17. септембра 2024. године издата од стране добављача Самостална занатско каменорезачка радња Иван Васић ПР Буковик; Отпремница број 90/2024 од 17. септембра 2024. године; Записник о квалитативном и квантитативном пријему од 26. септембра 2024. године; ; Налог за књижење UF041-1 од 30. септембра 2024. године;
- Наружбеница број 3 од 3. септембра 2024. године; Фактура број 97-03-76RN2024ND од 23. септембра 2024. године испостављена од стране Каменорезачке радње Бели Давидовић Иван предузетник, Ваљево; Отпремница број 76/2024 од 23. септембра 2024. године; Записник о квалитативном и квантитативном пријему од 23. септембра 2024. године; Налог за књижење UF041-1 од 30. септембра 2024. године;
- Наружбеница број 4 од 9. септембра 2024. године; Фактура број 8-1-126-2024 од 7. октобра 2024. године испостављена од стране добављача DRIMSTONE д.о.о. Аранђеловац; Отпремница број 126/2024 од 7. октобра 2024. године; Записник о

квалитативном и квантитативном пријему од 7. октобра 2024. године; Налог за књижење UF041-1 од 30. септембра 2024. године и

–Наруџбеница број 5 од 11. септембра 2024. године; Фактура број 97-38-79RN2024ND од 4. октобра 2024. године испостављена од стране Каменорезачке радње Бели Давидовић Иван предузетник, Ваљево, Отпремница број 79/2024 од 4. октобра 2024. године; Записник о квалитативном и квантитативном пријему од 4. октобра 2024. године; Фактура број 115/2024 од 19. октобра 2024. године испостављена од стране добављача MGP Чачак, Отпремница број ЈН 10-2024 од 19. октобра 2024. године; Записник о квалитативном и квантитативном пријему од 19. октобра 2024. године; Фактура број 8-1-94-2024 од 10. октобра 2024. године испостављена од стране добављача Мура камен д.о.о. Аранђеловац; Отпремница број 94/2024 од 10. октобра 2024. године; Записник о квалитативном и квантитативном пријему од 10. октобра 2024. године; Налог за књижење број UF046-1 од 27. октобра 2024. године.

2.3.1.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на залихе учинака, веродостојни.

2.3.1.4 Опис неправилности

Предузеће је на рачуну плаћених аванса исказало износ од 25.473 хиљаде динара, који се односи на враћене гробнице, розаријуме и колумбаријуме, које имају карактер готових производа, по цени која је утврђена од стране комисије за утврђивање вредности гробница, розаријума и колумбаријума. Наведено није у складу са чланом 12 и 15 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којима је прописано да се на групи рачуна 12 евидентирају готови производи, док се на групи рачуна 15 евидентирају плаћени аванси за залихе и услуге. С обзиром да Предузеће не води обрачун трошкова и учинака, односно не утврђује цену коштања готових производа у складу са захтевима МРС 2 – Залихе, трошкови реконструкције и поправки споменика који су настали у сврху довођења гробница, розаријума и колумбаријума на садашњу локацију и у садашње стање нису увећали вредност гробница. Због свега наведеног, није било могуће утврдити ефекте које наведена неправилности има на позиције финансијских извештаја за 2022. годину.

2.3.1.5 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

Предузеће је уз Одазивни извештај доставило Акциони план активности за отклањање грешака, неправилности и погрешних исказивања у коме је навело да ће по успостављању система обрачуна трошкова и учинака бити створени услови за реализацију и ове препоруке.

Предузеће је уз Одазивни извештај као доказ о предузетим мерама доставило Акциони план активности ЈКП „Погребне услуге“ Београд за отклањање неправилности у будућем пословању број 5034/6 од 25. марта 2024. године.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

Предузеће је налогом за књижење број РО001 од 31. октобра 2024. године у оквиру класе рачуна 9 – обрачун трошкова и учинака, на рачуну 960007 – готови производи (враћене гробнице), евидентирало износ од 12.899 хиљада динара који представља укупну вредност враћених гробница, розаријума и колумбаријума. Такође, Предузеће је налогом за књижење РО002 од 31. октобра 2024. године искњижило наведену вредност са рачуна плаћених аванса и евидентирало на рачуну трошкова материјала.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

- Аналитички закључни лист на дан 20. децембар 2024. године;
- Налог за књижење број РО001 од 31. октобра 2024. године;
- Налог за књижење број РО002 од 31. октобра 2024. године;
- Картица конта 960001 – готови производи (враћене гробнице).

2.3.1.6 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на евидентирање враћених гробница, розаријума и колумбаријума, веродостојни.

2.3.2 Остала краткорочна потраживања

2.3.2.1 Опис неправилности

Предузеће није на крају извештајног периода вршило оцену да ли постоји неки објективни докази о умањењу вредности потраживања за накнаде погребних услуга које се рефундирају у износу од најмање 2.123 хиљаде динара. Наведено није у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти и чланом 25 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Није било могуће утврдити утицај ове неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2022. годину.

2.3.2.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

У Одазивном извештају број 5034/5 од 25. марта 2024. године је наведено да је Предузеће од 2.123 хиљаде динара, до дана сачињавања Одазивног извештаја, наплатило потраживања за накнаде које се рефундирају у износу од 1.829 хиљада динара. Предузеће ће у наредном периоду стално предузимати мере како би сва потраживања по основу накнада које се рефундирају била и наплаћена.

Предузеће је уз Одазивни извештај, као доказ о предузетим мерама исправљања доставило:

- Извод отворених ставки Републичког фонда ПИО на дан 31. децембра 2022. године и
- Извод отворених ставки Републичког фонда ПИО на дан 22. марта 2024. године.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

Предузеће је 28. марта 2024. године упутило Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Захтев за уплату преосталог износа средстава за накнаду погребних услуга које се рефундирају, а која потичу из претходних периода (2014-2020. година) са рачунима за погребне услуге који нису рефундирани.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, као доказ о предузетим мерама је достављен Захтев од 28. марта 2024. године упућен Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

2.3.2.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на остала краткорочна потраживања, веродостојни.

2.3.3 Дугорочна резервисања

2.3.3.1 Опис неправилности

Предузеће није прибавило извештај о судским споровима у којима је Предузеће тужена страна, а у којима га заступа Градско правобранилаштво Града Београда са проценом њихових исхода. С обзиром на наведено, није било могуће утврдити да ли је Предузеће у пословним књигама требало да призна резервисања по наведеном основу, у складу са параграфом 14 МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина нити утврдити евентуалне ефекте на финансијске извештаје за 2022. годину.

2.3.3.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

У Одазивном извештају број 5034/5 од 25. марта 2024. године је наведено да је за потребе израде финансијских извештаја за 2023. годину доставило Градском правобранилаштву града Београда молбу за достављање извештаја о судским споровима и да је Градско правобранилаштво доставило извештај.

Предузеће је уз Одазивни извештај, као доказ о предузетим мерама исправљања доставило:

- Молбу за Извештај о судским споровима број 747 од 16. јануара 2024. године и
- Извештај Градског правобранилаштва града Београда бр. ЈП-17/24 од 30. јануара 2024. године.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

Градско правобранилаштво града Београда је 21. јуна 2024. године доставило Предузећу Извештај о судским споровима у коме је наведено да је Предузеће тужена страна у три судска спора која нису окончана, а њихова вредност износи 780 хиљада динара.

Правна служба Предузећа је извршила процену исхода судских спорова у којима је Предузеће тужена страна и проценило да у пословним књигама није потребно извршити резервисања за судске спорове јер се процењује да они неће бити изгубљени.

Предузеће је 6. децембра 2024. године упутило Градском правобранилаштву града Београда молбу за достављање извештаја о судским споровима у којима је Предузеће тужилац или тужена страна, а заступа га Градско правобранилаштво града Београда како би се извршила процена исхода истих у циљу израде финансијских извештаја за 2024. годину.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

- Преглед судских спорова у којима Градско правобранилаштво Града Београда заступа Предузеће са проценом исхода извршеном од стране Правне службе Предузећа и
- Молбу за Извештај о судским споровима број 16546 од 5. децембра 2024. године.

2.3.3.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на дугорочна резервисања, веродостојни.

2.3.4 Одложена пореска средства

2.3.4.1 Опис неправилности

Предузеће није извршило обрачун одложених пореских средстава по основу резервисања за отпремнине и јубиларне награде и резервисања за судске спорове у износу од 91.940 хиљада динара и признавање у пословним књигама у мери у којој је вероватно да ће постојати расположив опорезиви добитак за који се може искористити одбитна привремена разлика што није у складу са МРС 12 – Порези на добитак. С обзиром да Предузеће није извршило пројекцију опорезивог резултата за наредне године како би утврдило у којој мери се може искористити одбитна привремена разлика, није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на позиције финансијских извештаја за 2022. годину.

2.3.4.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

У Одазивном извештају број 5034/5 од 25. марта 2024. године је наведено да је Предузеће у 2023. години забележило губитак због чега није било могуће извршити пројекцију опорезивог резултата за наредне године. Предузеће ће приступити обрачуну одложених пореских средстава чим се буду стекли услови, односно у тренутку постојања опорезивог добитка.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

У поступку ревизије Одазивног извештаја је утврђено да је Предузеће у финансијским извештајима за 2023. годину исказало губитак и да због непостојања

расположивог опорезивог добитка за који се може искористити одбитна привремена разлика, није извршило обрачун и признавање у пословним књигама одложених пореских средстава.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

- Биланс стања на дан 31. децембар 2023. године и
- Биланс успеха за период од 1. јануара 2023. до 31. децембра 2023. године.

2.3.4.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на одложена пореска средства, веродостојни.

2.3.5 Примљени аванси

2.3.5.1 Опис неправилности

Предузеће у пословним књигама, у оквиру рачуна примљених аванса, исказује износ од 120.229 хиљада динара, од чега износ од 65.855 хиљада динара потиче из ранијих периода. Наведени примљени аванси се односе на примљена новчана средства од купаца за куповину гробница, споменика и др, на основу закључница које представљају прихват понуде од стране купаца. Предузеће на крају 2022. године није вршило оцену да ли је испунило обавезу извршења преносом добара и услуга до купца и није вршило признавање прихода у случајевима када би утврдило да је испуњена обавеза извршења, што није у складу са МСФИ 15 – Приход од уговора са купцима и у складу са чланом 24 Правилника о рачуноводственим политикама број 8718 од 24. јуна 2022. године. Није било могуће утврдити ефекте који наведена неправилност има на позиције примљених аванса и прихода од продаје производа и услуга у финансијским извештајима за 2022. годину.

2.3.5.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

У Одазивном извештају број 5034/5 од 25. марта 2024. године је наведено да је Предузеће признавало приходе за примљене авансе током целе године; да је извршило признавање прихода за авансе примљене у 2011. години и 2014. години у месецу новембру и децембру 2023. године у укупном износу од 17.978 хиљада динара, да укупан салдо на рачуну примљених аванса, на дан 31. децембар 2023. године износи 33.013 хиљада динара, од чега се на примљене авансе из ранијих година односи 4.334 хиљада динара (за који износ из много разлога Предузеће није могло извршити примопредају добара и услуга односно обезбедити валидну документацију за признавање прихода).

Предузеће је уз Одазивни извештај, као доказ о предузетим мерама исправљања доставило:

- Извод отворених ставки на дан 31. децембар 2022. године на рачуну 430200 и
- Извод отворених ставки на дан 31. децембар 2023. године на рачуну 430200.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

У поступку ревизије Одазивног извештаја је утврђено да је на дан 30. новембар 2024. године на рачуну 430200 – примљени аванси у земљи исказан салдо у износу од 68.159 хиљада динара од чега се износ од 63.826 хиљада динара односи на примљене авансе у току 2024. године, док се износ од 4.334 хиљаде динара односи на примљене авансе из претходних година који из објективних разлога нису могли да буду затворени (одустајање купца од постављања споменика, не одазивање странке на позиве Предузећа након захтева за изменом врсте материјала од које је израђен споменик, купац се предомислио и не жели да купи уговорени споменик, а не жели ни повраћај датих средстава и сл.).

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

–Отворене ставке за конто 430200 – примљени аванси у земљи на дан 30. новембар 2024. године;

–Писано образложење одговорних лица Предузећа од 24. децембра 2024. године;

–Аналитичка картица 430200 А-В048 за 2023. годину;

–Коначни рачун: 573992300000476 од 2. фебруара 2023. године;

–Записник о примопредаји гробнице од 2. фебруара 2023. године;

–Налог за књижење: ВР024*А од 6. фебруара 2023. године;

–Аналитичка картица 430200 А-С033 за 2023. годину;

–Коначни рачун: 573992300000489 од 7. фебруара 2023. године;

–Записник о примопредаји гробнице од 7. фебруара 2023. године;

–Налог за књижење ВР026*А од 8. фебруара 2023. године;

–Аналитичка картица 204400 А-DJ15 за 2023. годину;

–Аналитичка картица 430200 А-DJ15 за 2023. годину;

–Коначни рачун: 573992300001082 од 27. марта 2023. године;

–Записник о примопредаји гробнице од 27. марта 2023. године и

–Налог за књижење: ВР058*А од 28. марта 2023. године.

2.3.5.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на примљене авансе, веродостојни.

2.3.6 Приходи од продаје производа и услуга

2.3.6.1 Опис неправилности

Предузеће није вршило временско разграничење унапред наплаћених прихода по основу закупа гробних места и гробница и уређења и одржавања површине гробаља на временске периоде којима приходи припадају, већ је у тренутку наплате, целокупно наплаћене износе признавало у оквиру прихода од услуга. Наведено није у складу са чланом 23 Закона о рачуноводству⁹ којим је предвиђено да се износи признати у Билансу стања и Билансу успеха израчунавају на обрачунској основи коришћењем начела узрочности прихода и расхода. Због природе рачуноводствене евиденције, није

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21 - др.закон.

било могуће утврдити у ком су износу прецењени приходи од услуга и потцењена пасивна временска разграничења.

2.3.6.2 Мера исправљања наведена у Одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Мере исправљања наведене у Одазивном извештају:

Предузеће је доставило Акциони план активности за отклањање неправилности у будућем пословању број 5034/6 у коме је наведено да с обзиром на огроман број носилаца права коришћења и великих проблема које Предузеће има како би остварило адекватну комуникацију са истима (непознате адресе, преминули корисници, а оставински поступак није окончан, отежана наплата судским путем и др.), Предузеће ће након предаје финансијских извештаја за 2023. годину, упутити иницијативу великим јавно комуналним предузећима из исте делатности (с обзиром да се сусрећу са истим проблемима) за измену закона, а све у смислу књижења прихода на готовинској основи, како се и радило од оснивања Предузећа.

Предузеће је уз Одазивни извештај као доказ о предузетим мерама доставило Акциони план активности ЈКП „Погребне услуге“ Београд за отклањање неправилности у будућем пословању број 5034/6 од 25. марта 2024. године.

Мере исправљања предузете након подношења Одазивног извештаја:

Предузеће је у поступку ревизије Одазивног извештаја доставило образложење да није било могуће поступити по препоруци због недостатка кадрова у Предузећу као и због тога што би књижење прихода од закупа у пословној години на коју се односи захтевало велике програмске измене на нивоу целог Предузећа (промену концепције вођења парцијалних књига и књиговодствене евиденције ове врсте прихода) што би само по себи захтевало значајна финансијска средства за увођење одговарајућих софтверских апликација те се поставља питање оправданости његовог увођења (трошкови би били већи од очекиване користи). У образложењу је такође наведено и да је Предузеће принуђено да приходе од продаје по основу закупа гробних места и гробница евидентира у тренутку наплате јер се такав начин евидентирања примењује од самог оснивања Предузећа (1989. година) и грешка се циклично понавља дужи низ година, као и због тога што постоји велики број гробних места, гробница, розаријума и колумбаријума на које се односи погрешно евидентирања у току дугог временског периода. Такође, број сахрана и кремација у периоду од 2014. до 2024. године је приближно исти за сваку годину (изузев година које су биле под утицајем пандемије COVID-19), те Предузеће сматра да су исказани приходи у финансијским извештајима исказани реалније него када би се исти разграничавали на временске периоде на које се односе.

У поступку ревизије Одазивног извештаја је утврђено да Предузеће није имало техничке могућности да изврши исправку грешака из ранијих година, односно да утврди износе унапред наплаћених прихода које је требало евидентирати у оквиру пасивних временских разграничења у претходним периодима и да их након тога евидентира у оквиру прихода обрачунских периода на које се односе. Наиме, постојећи начин евидентирања прихода се примењује од оснивања Предузећа, а само у последњих десет година, Предузеће је испоставило најмање 138.966 рачуна у којима је извршено фактурисање услуга закупа гробних места и гробница и уређења и одржавања површине

гробаља за више година унапред, за које у софтверу који Предузеће користи за издавање рачуна не постоје подаци о временском периоду на који се приход односи.

Државна ревизорска институција ће наставити да прати предузимање мера и активности Предузећа на отклањању наведене неправилности у наредним периодима.

У поступку ревизије Одазивног извештаја, достављени су следећи докази:

- Аналитички закључни лист на дан 20. децембар 2024. године;
- Образложење одговорног лица у Предузећу од 25. децембра 2024. године са прегледима броја извршених сахрана и продатих опрема за 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023. и 2024. годину;
- Налог за књижење ВР235 од 5. децембра 2024. године;
- Коначни рачун: 573992400003924 од 4. децембра 2024. године;
- Записник о примопредаји гробнице од 30. новембра 2024. године;
- Налог за књижење ВР220 од 14. новембра 2024. године;
- Коначни рачун: 573992400003661 од 14. новембра 2024. године;
- Записник о примопредаји гробнице од 12. новембра 2024. године;
- Налог за књижење: ВР237 од 9. децембра 2024. године;
- Коначни рачун: 573992400003964 од 9. децембра 2024. године и
- Записник о примопредаји гробнице од 9. децембра 2024. године.

2.3.6.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо да су наводи у Одазивном извештају, који се односе на разграничење прихода од продаје производа и услуга, веродостојни с тим да је утврђена неправилност делимично отклоњена.

3. МИШЉЕЊЕ

Проверавали смо веродостојност одазивног извештаја, који нам је на основу нашег захтева за достављање одазивног извештаја, наведеног у нашем Извештају о ревизији доставио субјект ревизије у остављеном року од 90 дана.

Достављени одазивни извештај потписало је и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије.

Веродостојност одазивног извештаја смо проверили у складу са чланом 40 Закона о Државној ревизорској институцији и чланом 36 Пословника Државне ревизорске институције.

Ревизијски поступци су обухватили увид у документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања. Мишљења смо да смо добили довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја, који је доставио субјект ревизије.

На основу налаза утврђених провером, представљених у другом делу извештаја, закључујемо да су наводи субјекта ревизије у одазивном извештају истинити.

По нашем мишљењу, одазивни извештај субјекта ревизије је веродостојан документ, с тим да је предузетим мерама описаним у тачки 2.3.6 Приходи од продаје производа и услуга, утврђена неправилност делимично отклоњена.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
27. децембар 2024. године